

MARILE FLUVII ALE LUMII

Cuvânt-înainte

Marile fluvii de pe planeta noastră nu influențează doar forma, peisajul și natura de pe malurile lor, ci și viața oamenilor de aici – fie că ele sunt granițe politice sau culturale, drumuri comerciale sau simboluri religioase. Și asta se întâmplă dintotdeauna! Să pornim, deci, într-o călătorie cu totul deosebită și să explorăm 18 fluvii legendare aflate pe teritoriul a cinci continente. Drumul nostru începe pe Rin, în mijlocul Europei, și ne poartă pe fluvii precum Dunărea, Tamisa, Volga, Lena, Gange, Yangtze, Mekong, Congo, Nil, Saint Lawrence (Sfântul Laurențiu), Mississippi, Colorado, Rio Grande, Orinoco, Amazon și Paranã, până la Murray, în Australia. Vom fi uimiți de diversitatea vieții de aici și de renumitele obiective turistice pe care le vom descoperi împreună pe malul acestor fluvii!

OCEANUL ARCTIC
(sau ÎNGHEȚAT)

Marea Bering

Fluviul Lena

Marea Ohotsh

Fluviul Volga

A S I A

Fluviul Rin

Marea Neagră

Fluviul Dunărea

Marea Caspică

EUROPA

Marea Mediterană

Fluviul Nil

Munții Himalaya

Fluviul Yangtze

Marea Chinei de Est

OCEANUL PACIFIC

Fluviul Gange

Marea Arabiei

Fluviul Mekong

Golful Bengal

OCEANUL INDIAN

Fluviul Congo

Lacul Victoria

Capul Bunei Speranțe

AUSTRALIA

Fluviul Murray

ANTARCTICA

NOUA ZEELANDA

Pădurile virgine

sunt niște locuri foarte speciale: nu orice junglă poate fi numită o pădure virgină sau primară. Numai pădurile care au fost modificate sau afectate foarte puțin ori chiar deloc de către oameni sunt considerate virgine sau primare. Amestecul de specii de plante de aici este așa cum s-a dezvoltat în natură de-a lungul a milioane de ani. Cu toate acestea, aproape peste tot în lume, oamenii au defrișat astfel de tipuri de păduri și le-au înlocuit cu terenuri agricole sau cu plantații forestiere.

Ecuator

Insulele Galapagos

Clima la nivel global

depinde în mare măsură de conservarea pădurilor amazoniene, deoarece vegetația umedă și norii care se formează deasupra ei protejează planeta noastră de supraîncălzire. În plus, copacii, tufișurile și solul din pădurea tropicală pot absorbi cantități uriașe de dioxid de carbon.

Acesta este eliberat în atmosferă, în întreaga lume, de mașini, fabrici sau centrale electrice pe bază de cărbune.

Cauciucul

este extras din trunchiul arborelui-de-cauciuc. Seva lăptoasă este dură, lipicioasă și elastică, fiind deja folosită de populația locală ca strat impermeabil pentru hainele lor. Marele succes al acestui material a venit după ce americanul Charles Goodyear a inventat vulcanizarea, cauciucul solid putând fi utilizat drept cauciuc elastic pentru fabricarea anvelopelor și a altor lucruri. În acest mod, proprietarii de plantații de astfel de arbori din Amazon s-au îmbogățit considerabil. Abia după ce un englez a făcut contrabandă cu semințe de plante aduse din Brazilia, monopolul cauciucului natural din regiunea amazoniană a dispărut, pentru că plantații cu asemenea arbori au apărut și în alte colțuri ale lumii.

Piranha

sunt considerați niște prădători periculoși din cauza dinților lor ascuțiți, deși acești pești nu sunt foarte mari. De obicei, vânează alți pești, precum și crabi și midii. Dar uneori atacă și mamiferele care intră în apă și se rătăcesc. În ciuda reputației lor, de pești feroși și periculoși, aceștia atacă rareori oamenii. Nativii americani care trăiesc în zonele din apropierea Amazonului înoată sau fac baie în apele fluviului fără să stea prea mult pe gânduri.

Delta Amazonului

are o lățime de 250 de kilometri, formând astfel unul dintre cele mai mari estuare de pe glob. Aici, fluviul deversează atât de multă apă în Oceanul Atlantic, încât poți inota în apă dulce la 40 de kilometri de coastă. În schimb, efectele fluxului și ale refluxului pot fi resimțite până la 700 de kilometri în amonte.

A M A Z O N U L

✧ Tatăl și fiul pădurii tropicale ✧

Amazonul este un fluviu care deține mai multe recorduri. Împreună cu afluenții săi, formează cel mai bogat sistem fluvial din lume. Peste o mie de afluenți îl alimentează cu apă, dintre care mai mult de douăzeci sunt mai lungi decât Rinul. Dacă este sau nu cel mai lung fluviu din lume rămâne încă un subiect de dezbateri aprinse printre geografi. În funcție de locul din Anzi unde se află izvoarele sale, ar avea o lungime de până la 6.900 de kilometri. Astfel, Amazonul ar putea fi puțin mai lung decât Nilul. Cu toate acestea, mult mai important este faptul că pe malurile sale crește cea mai mare pădure tropicală de pe glob. Amazonul este, ca să spunem așa, tatăl ei. Climatul umed de aici alimentează fluviul cu apă; de aceea, Amazonul este considerat și „fiul” pădurii tropicale.

Amazonul este atât de adânc, încât navele oceanice pot parcurge aproximativ 3.700 de kilometri în amonte, din orașul brazilian Belém și până în cel peruan Iquitos. Chiar și în sezonul uscat, în unele locuri, fluviul are o lățime de până la 20 de kilometri, iar în timpul celui ploios pătrunde mult mai mult în junglă. Podurile ridicate de mâna omului sunt foarte rare aici, dar bogăția naturii din bazinul Amazonului este cu adevărat copleșitoare. Până în prezent au fost identificate și înregistrate peste 40.000 de specii de plante, precum și peste 400 de specii de mamifere, peste 3.000 de specii de pești și peste 1.000 de specii de păsări. Protejarea acestei minuni naturale a devenit astăzi una dintre cele mai importante sarcini ale omenirii, deoarece ea este amenințată cu dispariția ca urmare a defrișărilor masive și a incendiilor.